

1S7

GG1

D.El.Ed. Examination
JUNE, 2019

Second Year (2016 Revised Syllabus)
SCIENCE & MATHEMATICS PEDAGOGY
(Marathi Medium)

Time : 3.00 to 5.00 Hrs.

Date : 14/6/2019

(4 Pages)

Max. Marks : 40

1. (अ) खालील रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरून विधाने पुन्हा लिहा : 4
- (1) चक्रीय चौकोनाच्या समोरासमोरील कोनांच्या मापांची बेरीज
..... असते 1
- (2) घटकांची केलेली क्रमबद्ध मांडणी म्हणजे
होय. 1
- (3) राष्ट्रीय विज्ञान दिन या दिवशी साजरा केला
जातो. 1
- (4) 'बल व बलाचे प्रकार' या घटकाचे संरचनेतील स्थान सामान्य विज्ञान
या विषयातील या मुख्य शाखेत येते. 1

GG1

1 of 4

P.T.O.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :

'अ' गट	'ब' गट	
(1) प्रयोग दिग्दर्शन पद्धती	(अ) विशिष्ट हेतुपूर्तीसाठी स्वीकारलेली कृती	1
(2) स्वयंशोधन पद्धती	(ब) शिक्षक वर्गात प्रत्यक्ष प्रयोग करून दाखवितात	1
(3) समस्या निराकरण पद्धती	(क) मत व्यक्त करणे	1
(4) प्रकल्प पद्धती	(ड) विचारशक्तीचा विकास साधण्याची एक पद्धती	1
	(इ) विद्यार्थ्यांची संशोधक ही भूमिका	

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 60 ते 80 शब्दांत लिहा : 8

- (1) चार अंकी संख्याची वजाबाकी या संबोधावर आधारित दोन शाब्दिक उदाहरणे लिहा. 2

किंवा

गणित विषयातील सहामाही परीक्षेत एका वर्गातील सहा विद्यार्थ्यांचे गुण खालीलप्रमाणे आहेत तर त्या विद्यार्थ्यांच्या गुणांची सरासरी काढा :

85, 76, 66, 94, 84, 69.

- (2) विज्ञान विषयाचे अध्यापन निरीक्षण पद्धतीने करण्यासाठी इयत्ता सातवीतील कोणते चार घटक निवडाल ? 2

किंवा

तुम्ही वैज्ञानिक क्षेत्रभेटीचे आयोजन तुमच्या विद्यार्थ्यांसाठी कसे कराल ?

- (3) तुमच्या विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक जाणीव जागृती निर्माण करण्यासाठी तुम्ही कोणते उपक्रम राबवाल ? 2
- (4) संविधान तक्त्याचा फक्त आराखडा तयार करा. 2

किंवा

गणित विषयासाठी चार विधानांची समस्यासूची तयार करा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 120 ते 160 शब्दांत लिहा : 12

- (1) लेखीपरीक्षेमध्ये सुधारणा करण्यासाठी तुम्ही कोणत्या उपाययोजना कराल ? सहा उपाययोजना लिहा. 3
- (2) गणित विषयामध्ये अभिरुची निर्माण करण्यासाठी कोणतेही सहा उपक्रम सुचवा. 3
- (3) विज्ञान प्रयोगशाळेची वैशिष्ट्ये लिहा. 3

किंवा

भूमितीच्या कोणत्याही तीन मूलभूत संबोधांचे गुणधर्म लिहा.

- (4) विज्ञान विषयाची कोणतीही तीन वैशिष्ट्ये सोदाहरण स्पष्ट करा. 3

किंवा

विज्ञान विषयाचा शाखांतर्गत समवाय प्रत्येकी दोन उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 ते 250 शब्दांत लिहा : 12

- (1) कोणत्याही इयत्तेसाठी, कोणत्याही पाठ्यांशासाठी विज्ञानाचे ज्ञानरचनावादी दृष्टिकोनावर आधारित पाठनियोजन तयार करा. 4

किंवा

गणित विषयातील इ. 8वी च्या पाठ्यक्रमातील कोणत्याही एका घटकाचे नियोजन तयार करा.

- (2) सजीवांची चार लक्षणे सोदाहरण लिहा. 4
- (3) मानवी कल्याणासाठी विज्ञान व गणित अध्ययनाचे महत्त्व उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा. 4

किंवा

गणित शिक्षकाच्या अंगी असणाऱ्या कोणत्याही चार क्षमता स्पष्ट करा.